

På baggrund af data fra Lægemiddelstatistikregisteret følger Statens Serum institut løbende salget af medicin på det danske marked.

MedicinForbrug - Overblik bliver offentliggjort hvert kvartal og giver et overblik over udvalgte lægemidler eller lægemiddel-

grupper, hvor der har været de største ændringer i omsætning eller solgt mængde i forhold til samme kvartal året før.

Kvartalstal for salget af alle apoteksforbeholdte lægemidler kan findes under 'Lægemiddelstatistik' på eSundhed.dk

Det samlede lægemiddelsalg

MedicinForbrug - Overblik opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler i primærsektoren undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne udgave viser, at både omsætningen og mængdeforbruget af lægemidler er steget fra 4. kvartal 2013 til 4. kvartal 2014:

- Den samlede omsætning er steget med 97 mio. kr. (4 %)
- Det samlede mængdeforbrug er steget med 17 mio. DDD (3 %)

Lægemidler uden DDD er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 9 % af omsætningen).

Udvalgte lægemiddelgrupper

MedicinForbrug - Overblik ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængde i forhold til samme kvartal året før er mere end 10 % eller 5 mio. kr. / mængdeenheder. Mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid og kan derfor være med flere kvartaler i træk.

Lægemiddelgrupper i 4. kvartal 2014:

- Midler mod blodpropper
- Centralt virkende sympatomimetika (ADHD og narkolepsi)
- Vacciner mod vira
- Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner (diabetes)
- DiTeKiPol/Act-Hib (børnevaccine)
- Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- Vitamin B12
- Pantoprazol (mavesår)
- Gestoden og ethinylestradiol (p-piller)
- Clopidogrel (blodfortyndende)

Omsætnings- og forbrugstal for 4. kvartal 2014

Tabellen viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for de udvalgte lægemiddelgrupper. Tabellen viser en Top 5 for lægemidler med størst ændring i omsætning og en Top 5 for lægemidler med størst ændring i mængdesalg (se kriterier for de to Top 5-liste sidst i dokumentet).

Lægemiddelgruppe	ATC-kode ¹	Omsætning		Mængdeforbrug		Pris pr. DDD	
		mio. kr.	Forskel i mio. kr. (%) ²	mio. DDD ³	Forskel i mio. DDD (%) ²	kr.	Forskel i kr. (%) ²
Top 5 Omsætning							
Midler mod blodpropper	B01A	158,9	32,8 (26)	50,3	0,8 (2)	3,2	0,61 (24)
Centralt virkende sympatomimetika	N06BA	97,8	19,5 (25)	4,4	0,2 (5)	22,1	3,51 (19)
Vacciner mod vira	J07B	38,9	-19,3 (-33)	215.725 ⁴	184.903 (-46) ⁴	180,4 ⁴	34,96 (24) ⁴
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. Insuliner	A10B	120,8	12,5 (12)	17,9	0,5 (3)	6,7	0,53 (9)
Difteri-pertussis-polio-tetanus-hemophilus influenzae B	J07CA06	3,5	-12,3 (-78)	12.385 ⁴	33.080 (-73) ⁴	283,3 ⁴	-63,98 (-18) ⁴
Top 5 Mængde*							
Atorvastatin	C10AA05	10,0	2,0 (25)	25,0	6,2 (33)	0,4	-0,02 (-5)
Vitamin B12 (cyanocobalamin og derivater)	B03BA	17,2	7,9 (84)	6,5	2,6 (65)	2,6	0,27 (11)
Pantoprazol	A02BC02	8,5	0,6 (8)	12,4	1,5 (14)	0,7	-0,04 (-5)
Gestoden og ethinyl-estradiol	G03AA10	3,4	0,4 (14)	4,5	-1,3 (-23)	0,8	0,24 (47)
Clopidogrel	B01AC04	5,7	1,1 (23)	7,0	1,1 (20)	0,8	0,03 (4)

* Hvis en lægemiddelgruppe optræder både på Top 5 Omsætning og Top 5 Mængde, vil den kun fremgå på den Top 5-liste, hvor den er højest placeret.

'Direkte faktor Xa hæmmere' (B01AF) indgik oprindeligt som nr. 4 på Top 5 Mængde, men er ikke medtaget på listen, fordi gruppen er repræsenteret under nr. 1 ('Midler mod blodpropper' (B01A)) på Top 5 Omsætning.

1 ATC: Anatomisk terapeutisk kemisk klassifikation. Et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper (vha. ATC-koder) efter deres primære virkeområde (se www.whocc.no).

2 Forskel i Omsætning / Mængdeforbrug / Pris pr. DDD: Udviklingen siden samme kvartal året før i absolutte tal og %

3 DDD: Defineret døgndosis. En global måleenhed, der bruges til at opgøre mængdeforbruget af lægemidler. Ikke alle patienter tager 1 DDD om dagen (se www.whocc.no).

4 OBS: Mængdeenhed og pris er her vist som antal vacciner og pris pr. vaccine (i stedet for mio. DDD/pris pr. DDD).

Kommentar til det samlede lægemiddelsalg

Den samlede omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler i primærsektoren steg for første gang i 2014. I de foregående mange år er den samlede omsætning af apoteksforbeholdte lægemidler i primærsektoren faldet. Dette har også givet sig udslag i, at regionernes udgifter til medicintilskud i 2014 steg for første gang i årevis. SSI har set nærmere på årsagerne til denne stigning i analysen 'MedicinØkonomi - Indblik: Stigende regionale udgifter til medicintilskud i 2014', hvor der dykkes ned i det tilskudsberettigede salg af lægemidler solgt på recept til enkeltpersoner. Her kan man læse, hvilke lægemiddelgrupper, der især er årsag til de stigende medicinudgifter.

> [Læs 'MedicinØkonomi - Indblik: Stigende regionale udgifter til medicintilskud i 2014' \(PDF\)](#)

Kommentarer til de udvalgte lægemiddelgrupper

Midler mod blodpropper (B01A)

Gruppen af lægemidler til behandling af blodpropper består af en række blodfortyndende midler, som nedsætter blodets evne til at størkne (koagulere). Omsætningen af denne gruppe har været stigende gennem længere tid pga. øget brug af de dyrere lægemidler i gruppen. Nogle af de lægemidler, der bruges mere, er Xarelto (rivaroxaban) og Eliquis (apixaban) fra undergruppen B01AF (direkte faktor Xa-hæmmere). Denne gruppe var oprindelig på listen over lægemidler med størst ændring i mængdeforbrug, fordi der blev købt 1,5 mio. flere DDD i 4. kvartal 2014 end i 4. kvartal 2013 (ca. 50 % mere). Den er dog ikke vist på Top 5 Mængde, da den overordnede gruppe er repræsenteret på Top 5 Omsætning.

> [Find tidligere omtale af blodfortyndende medicin \(PDF\)](#)
> [Træk flere tal for midler mod blodpropper på eSundhed.dk](#)

Centralt virkende sympatomimetika (N06BA)

Gruppen af centralt virkende sympatomimetika består af en række stoffer med virkning på centralnervesystemet, som bruges til behandling af ADHD og narkolepsi. Omsætningen af lægemidlerne er steget 25 % i 4. kvartal 2014 sammenlignet med 4. kvartal 2013, mens mængdeforbruget kun er steget med 5 %. Den øgede omsætning skyldes især en højere gennemsnitlig pris pr. DDD på lægemidler med methylphenidat, der er det mest anvendte middel i gruppen, samt introduktionen af et nyt ADHD-lægemiddel med lisdexamfetamin i 2013.

> [Find tidligere omtale af det nye slow release ADHD-middel med lisdexamfetamin \(PDF\)](#)

Vacciner mod vira (J07B)

Vacciner mod vira dækker over en række vacciner til forebyggende brug mod virusinfektion. Omsætningen af vacciner mod vira er faldet med ca. 19 mio. kr. i 4. kvartal 2014 sammenlignet med 4. kvartal 2013. Dette skyldes især et fald i omsætningen af både influenzavaccine, som er faldet 71 % og human papillomavirus (HPV)-vaccine, der er faldet 58 %. Det store fald i omsætningen af influenzavaccine i 4. kvartal 2014 skyldes primært, at en større del af salget i 2014 var placeret i 3. kvartal end i 4. kvartal i forhold til året før. Ser man på det totale antal influenzavacciner solgt i 2. halvår 2014, er det kun 9 % lavere end i 2. halvår 2013. HPV-vaccine forebygger blandt andet kondylomer (kønsvorter) og kræft i livmoderhalsen. HPV-vacciner har siden 1. kvartal 2013 været faldende, fordi vaccinationsprogram for piger født 1985-1992 er afsluttet.

> [Find tidligere omtale af human papillomavirus-vaccine \(HPV\) \(PDF\)](#)

Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner (A10B)

Lægemidler i gruppe A10B omfatter forskellige midler til sænkning af blodsukker hos type 2-diabetikere, undtagen insuliner, der findes i A10A. Der har været en stigning i omsætningen og mængdesalget i 4. kvartal 2014 i forhold til 4. kvartal 2013, som primært skyldes tre grupper af lægemidler. Stigningen skyldes for det første et øget forbrug på ca. 1 mio. kr. af kombinationspræparater med forskellige typer af blodsukkersænkende stoffer i samme tablet, og for det andet et øget forbrug på ca. 3 mio. kr. af DPP-4-hæmmere. Sidst men ikke mindst skyldes stigningen også et øget forbrug af liraglutid (Victoza), som er en GLP-1-analog, der sammen med andre lægemidler gives til behandling af type 2-diabetes. Liraglutid er steget gennem de seneste år fra en omsætning på 43,5 mio. kr. i 1. kvartal 2012 til 62,5 mio. kr. i 4. kvartal 2014.

> [Træk flere tal for midler til sænkning af blodsukker på eSundhed.dk](#)

DiTeKiPol/Act-Hib-vaccine (J07CA06)

Grundet en midlertidig ændring af børnevaccinationsprogrammet fra den 15. januar 2014 til 1. januar 2015 er salget af DiTeKiPol/Act-Hib-vaccinen faldet omkring 12 mio. kr. (78 %) i 4. kvartal 2014 i forhold til samme kvartal året før. Børn der på- begyndte vaccinationsprogrammet i denne periode har fået Infanrix hexa (J07CA09) i stedet for DiTeKiPol/Act-Hib.

> [Find tidligere omtale af DiTeKiPol-børnevaccinen \(PDF\)](#)

Atorvastatin (C10AA05)

Udviklingen er tidligere omtalt i 'Medicinforbrug - Overblik: 3. kvartal 2014'.

> [Find tidligere omtale af atorvastatin \(PDF\)](#)

Vitamin B12 (cyanocobalamin og derivater) (B03BA)

B12-vitamin, som bruges til at forebygge og behandle forskellige tilstande af vitamin B12-mangel, findes både som injektioner og tabletter i gruppen. Samlet set er der sket en markant stigning i mængden af receptudskrevet vitamin B12 (B03BA) fra 4. kvartal 2013 til 4. kvartal 2014. Stigningen må ses i lyset af, at forbruget af vitamin B12 lå særligt lavt i 4. kvartal 2013 i forbindelse med et skift i typen af vitamin B12-injektioner. Frem til 2. kvartal 2013 dominerede cyanocobalamin-tannin-kompleks (B03BA02) markedet for injiceret vitamin B12. Siden denne blev afregistreret er forbruget af injiceret vitamin B12 flyttet til hydroxycobalamin (B03BA03). Over en længere årrække har der dog været en svagt stigende tendens i den solgte mængde og antal brugere af både injektioner og tabletbehandling med vitamin B12 på recept.

> [Find tidligere omtale af behandling af B12-vitaminmangel \(PDF\)](#)

Pantoprazol (A02BC02)

Udviklingen er tidligere omtalt i 'Medicinforbrug - Overblik: 3. kvartal 2014'.

> [Find tidligere omtale af pantoprazol \(PDF\)](#)

Gestoden og ethinylestradiol (G03AA10)

P-piller med gestoden og ethinylestradiol tilhører 3. generations p-piller. Siden sommeren 2011 har der været et fald i forbruget af 3. og 4. generations p-piller, mens p-piller fra 2. generation er steget.

> [Læs mere i analysen 'Ændringer i brugen af p-piller fra 3. og 4. generation til 2. generation' \(PDF\)](#)

Clopidogrel (B01AC04)

Clopidogrel er et forebyggende middel, som bruges til behandling mod blodpropper. Forbruget af lægemidler med clopidogrel er steget ca. 23 % i forhold til 4. kvartal 2013. Før juli 2012 blev lægemidlerne Hjertermagnyl og dipyridamol anvendt som ligeværdige behandlinger med clopidogrel til tromboseprofylakse (forebyggende mod blodpropper). Men den nye anbefaling fra RADS angiver clopidogrel som værende særdeles velegnet til behandling fremfor Hjertermagnyl og dipyridamol. Hjertermagnyl i kombination med dipyridamol anbefales alene til patienter med forventet behov for kirurg.

> [Se RADS anbefaling for behandling med midler mod blodpropper](#)

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemiddelgrupperne til Top 5 for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis gruppen er steget eller faldet mere end 10 % i omsætning (kr.) eller mængde (DDD / anden mængdeenhed) eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. / mængdeenheder, uanset procentvis ændring.

Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder i toppen. Der er ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)¹. Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give sig udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

> [Se data bag denne udgave af MedicinForbrug - Overblik på eSundhed.dk](#)

1 ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.

